

FENIKSI NA POHORJU

RAZGLEDNICE Z OGNJEM UNIČENIH PLANINSKIH POSTOJANK NA SLOVENJGRAŠKEM POHORJU

Tri nekdanje planinske postojanke na slovenjgraškem delu Pohorja so bile uničene v požaru. Namesto njih so zrasle nove, večje in lepše. Njihova usoda je podobna zgodbi o bajeslovnem ptiču feniksu, ki je bil po verovanju starodavnih narodov neumrljiv. Vsake toliko časa si je zgradil gnezdo, se v njem sežgal iz pepela poletel pomlajen.

RAZPOREDITEV RAZGLEDNIC

- KOČA NA KREMŽARJEVEM VRHU (1934–1944)
- KOČA POD KOPO NA PUNGARTU (1937–1942)
- PARTIZANSKI DOM POD MALO KOPO (1955–1961)

Razglednice razstavlja

prim. mag. Franc Verovnik, dr. med.

Kotlje

KOČA NA KREMŽARJEVEM VRHU 1934–1944

Kočo so zgradili člani Mislinjske podružnice Slovenskega planinskega društva. Leta 1934 so ustanovili zimskošportni odsek, ki si je zadal za glavno nalogo izgradnjo kočice za zimske športnike na jugozahodnem Pohorju. Takoj so se lotili gradnje lesene postojanke na nadmorski višini 1161 metrov pod Kremžarjevim vrhom (1164 m) in jo slovesno odprli 8. decembra 1934. Blizu nje so postavili kapelico sv. Roka. Hitro je zaslovela med planinci, še zlasti med smučarji.

Med vojno so jo zasegli Nemci in jo preimenovali v Kremserhütte. V noči med 8. in 9. marcem 1944 so jo požgali partizani, da ne bi več nudila zavetja nemškim policistom.

Po vojni se lastnik zemljišča ni strinjal z gradnjo nove kočice, zato so jo morali postaviti nižje na Kernikov vrh (1102 m), od koder je lep razgled na Mislinjsko dolino in Karavanke. Graditi so jo začeli jeseni 1947 in jo odprli 4. julija 1948. Sprva se je imenovala Slovenska kočica na Kremžarjevem vrhu, kasneje Slovenjgraška kočica pod Kremžarjevim vrhom, zdaj je to Koča pod Kremžarjevim vrhom, s popularnim imenom Kremžarica.

Kočica na Kremžarjevem vrhu.

Založil zimsko športni odsek SPD SG. Poslana v Maribor 6. 12. 1934 Ludviku Zorzutu, pesniku, kulturniku, planincu in planinskemu publicistu (1892–1977).

Koča na Kremžarjevem vrhu

Pogled na kočo z juga pozimi.
Poslana v Maribor 24. 12. 1934
prim. dr. Stanetu Lutmanu (1890–1948)
predstojniku internega oddelka
mariborske bolnišnice

Koča na Kremžarjevem vrhu 1.161 m

Zimska podoba kočice na Kremžarjevem vrhu.
Založila Mislinjska podružnica SPD, foto J. Tretjak, ni bila poslana.

Koča na Kremžarjevem vrhu

Pogled na vzhodno stran kočice z Uršljo goro v ozadju.
Založil zimsko-športni odsek SPD SG, foto I. Kvac, poslana 9. 12. 1934 v Gradec.

Pogled na kočico z jugovzhoda.
Poslana 31. 7. 1939 v Zagreb.

Koča na Kremžarjevem vrhu

Kapelica sv. Roka
blizu Koče na Kremžarjevem vrhu.
Poslana 3. 11. 19135
V Ljubljano.

Pogled na kočo z juga.
Ni bila poslana.

Koča na Kremžarjevem vrhu

Slovenska koča na Kremžarjevem vrhu leta 1948.
Ni bila poslana.

Slovenjgraška koča pod Kremžarjevim vrhom.
Datum na hrbtni strani 11. 6. 1950.

KOČA POD KOPO NA PUNGARTU 1937–1942

Kočo na nadmorski višini 1377 metrov so člani Mislinjske podružnice SPD začeli graditi v letu 1936, ko jim je posestnik Franc Čas iz Dovž daroval del travnika na Pungartu pod Veliko Kopo in večjo količino lesa. Tudi razni drugi dobrotniki so jim bili naklonjeni in tako so lahko solidno zgrajeno leseno kočo odprli že 7. novembra 1937. Ob njej so postavili kapelico sv. Ane.

Med drugo svetovno vojno so kočo zasegli Nemci, v njej uredili svojo postojanko in jo preimenovali v Baumgartenhütte. V noči med 8. in 9. oktobrom so jih pregnali borci Pohorskega bataljona ter kočo zažgali.

Po vojni so se že leta 1946 odločili za gradnjo nove koče in jo zgradili do maja 1947. Tri dni pred nameravanim odprtjem so jo 27. maja zažgali križarji. Še tretjič so se lotili gradnje leta 1952. Novo in večjo postojanko so odprli 4. julija 1954. Leta 1956 so jo preimenovali v Grmovškov dom – po znanem slovenjgraškem pedagoškem delavcu in zaslužnem planincu Milošu Grmovšku (1874–1956).

Koča pod Kopo na Pungartu s kapelico sv. Ane.
Založil L. Kieser, Maribor, poslana 24. 8. 1939 v Ljubljano.

Koča pod Kopo na Pungartu

**Na poti s Črnega vrha
h Koči pod Kopo na Pungartu.
Foto Pečar Mirko, Sv. Pavel p. P.,
ni bila poslana.**

**Koča pod Kopo na Pungartu s kapelico sv. Ane.
Foto Pečar Mirko, Sv. Pavel p. P., poslana 28. 7. 1940 v Slovenj Gradec.**

Koča pod Kopo na Pungartu

Koča pod Kopo

Pungart 1377 m

Koča pod Kopo na Pungartu pozimi.
Založila Mislinjska podružnica SPD, foto J. Tretjak, ni bila poslana.

**Levo zgoraj kota na vrhu Velike Kope, levo spodaj koča pozimi,
desno smučine na Kopah.**

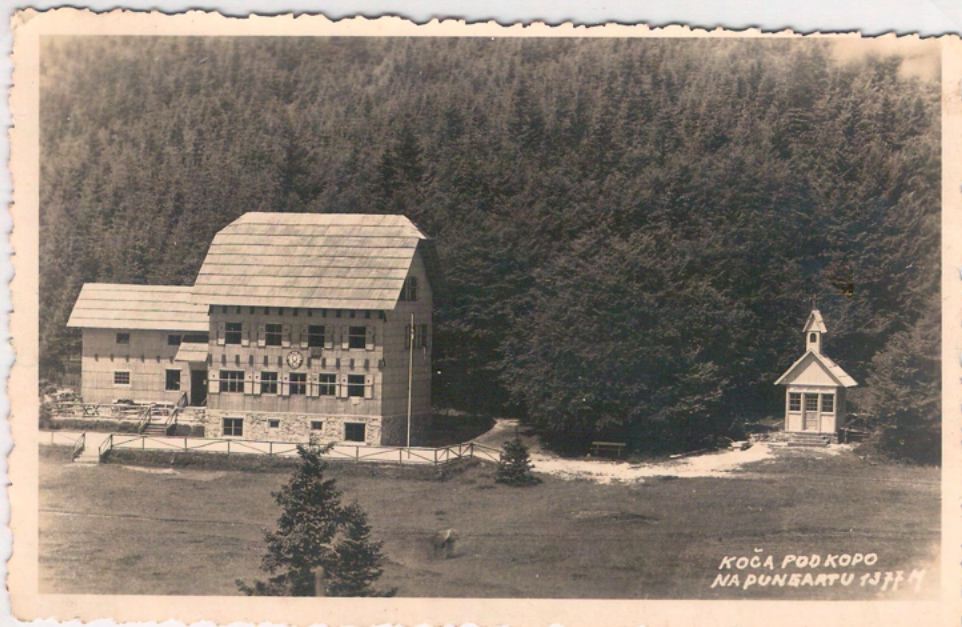
Foto Ervin Kralj, 30. leta prejšnjega stoletja, ni bila poslana.

Koča pod Kopo

Koča pod Kopo na Pungartu

Koča pod Kopo na Pungartu.
Ni bila poslana.

KOČA POD KOPO
NA PUNGARTU 1938

Koča pod Kopo na Pungartu s kapelico sv. Ane
Založil L. Kieser, Maribor, poslana 21. 10. 1938 v Radvanje pri Mariboru.

Koča pod Kopo na Pungartu

**Kapelica sv. Ane
pri Koči pod Kopo na Pungartu.
*Ni bila poslana.***

Planinski dom pod Veliko Kopo na Pungartu
Založilo P.D. SG, poslana 23. 6. 1953 Milošu Grmovšku, predsedniku P.D. SG.

PARTIZANSKI DOM POD MALO KOPO 1955–1961

Stoji na južni strani vrha Mala Kopa (1524 m) na nadmorski višini 1443 metrov. V letih 1952 do 1955 so ga zgradili prebivalci Mislinjske doline v spomin na pohorske partizane. Svečano so ga odprli ob nekdanjem prazniku – dnevu vstaje slovenskega naroda 22. julija 1955. Od doma je čudovit razgled na gore predalpskega sveta, zato so ga ljudje množično obiskovali. Med obiskovalci je postal znan s popularnim imenom Partizanka.

Dne 1. januarja 1961 je dom pogorel do betonske plošče. Še isto leto so ga začeli obnavljati, vendar je delo zastalo vse do leta 1965. Dokončno so ga uredili leta 1967.

**Pogled na Partizanski dom pod Malo Kopo z jugovzhoda.
*Ni bila poslana.***

Partizanski dom pod Malo Kopo

Partizanski dom z vzhoda.
*Datum na hrbtni strani 3. 5. 1955,
ni bila poslana.*

Partizanski dom pod Malo Kopo z zahoda.
Datum na hrbtni strani junij 1956, ni bila poslana.

Partizanski dom pod Malo Kopo

Partizanski dom pod Malo Kopo z zahoda.
Na hrbtni strani je napisana letnica 1956, ni bila poslana.

Partizanski dom pod Malo Kopo
Poslana 12. 8. 1957 na Ravne na Koroškem
Avgustu Kuharju, bratu Prežihovega Voranca.

Partizanski dom pod Malo Kopo

Partizanski dom z urejeno okolico.
Poslana 11. 9. 19159 v Ljubljano.

Partizanski dom pod Malo Kopo z okolico.
Poslana 16. 9. 1959 v Slovensko Bistrico.

Partizanski dom pod Malo Kopo

Partizanski dom pod Malo Kopo z okolico.
Poslana 30. 10. 1960 v Zagreb.

Na novo zgrajeni Partizanski dom pod Malo Kopo.
Poslana 11. 4. 1967 v Slovenj Gradec.